

Luilekkerland

Elk jaar wisselen de seizoenen. Na het drukke en enerverende broedseizoen breekt voor de vogels de herfst aan. Een tijd van overvloed: struiken en bomen zijn beladen met bessen en vruchten. De insecteneters onder de vogels hebben daar niets aan en vertrekken naar Afrika, een ongewisse gevaarlijke reis. Velen zullen onderweg sneuvelen, bijvoorbeeld de boerenwaluw heeft een kans van dertig procent om terug te komen.

wonderboom gloeit op in de herfstzon

Langs onze oprit staat een rij fruitbomen. Een oud scheefgegroeid appelboompje produceert elk jaar een hele vracht kleine rode appeltjes. Wij laten ze hangen voor de vogels. Ze vallen niet af als ze rijp zijn. Ook als het blad eraf is blijven de appeltjes hangen. In de lage herfstzon gloeit deze wonderboom rood op zoals een bloeiende geranium in de zomer. Na een paar stevige nachtvorsten gaat de glans eraf. In september beginnen de vogels aan de appeltjes te pikken. De merels hakken ze open en dat geeft ook de koolmezen vinken en andere klein grut de kans om van het vruchtvlees te pikken. Het spreekwoord zegt “een graantje meepikken” maar hier is het een appeltje meepikken. Ze hangen zo stevig aan de boom dat ze tot op het steeltje kunnen worden leeg gepikt, alleen het steeltje blijft hangen. Merels zijn zomers niet erg verdraagzaam maar ondanks onderlinge schermutselingen zie ik regelmatig zes merels tegelijk in het boompje. De wonderboom is voor de wintervogels luilekkerland. Eind december is het feest voorbij omdat de boom dan leeg is. Dan breekt de moeilijke winter aan waarin vele vogels zullen omkomen. Niet alleen voor de trekvogels is het een afvalrace ook vele overwinteraars zullen het voorjaar niet halen.

merel pikt aan appeltje

Tot op het steeltje leeg gepikt.

Lang geleden toen de mensen nog arm en sober leefden droomden ze van Luilekkerland.

Wikipedia zegt er dit van:

In de Middeleeuwen, waarin nog vaak hongersnoden en andere ontberingen voorkwamen, was Luilekkerland een aantrekkelijk droomland. De gebraden ganzen vlogen door de lucht, de pannenkoeken groeiden aan de bomen en de rivieren waren van limonade. Om er te komen, moest men zich naar verluidt eerst door een rijstebrijberg eten.

Tegenwoordig leven we in een permanent luilekkerland met overal supermarkten, snelle snacks en chips bij de hand en voorbereide diepvriesmaaltijden. We delen onze overvloed gul met de vogels. Iedereen voert tegenwoordig de vogels bij met een vetbol ofzo, kleine luilekkerlandjes in elke tuin. Het zou de overlevingskans van de tuinvogels vergroten maar de geleerden zijn het nog niet eens of dit altijd op gaat.

In april begint weer het broedseizoen. Ze zijn er allemaal weer, de mezen, de vinken, merels en heggemussen. Zijn het dezelfde die van onze gulle gaven hebben gepikt? Ik weet het niet. Als je dat wilt weten dan moet je ze ringen, zonder ring zijn ze niet uit elkaar te houden. Ook de trekvogels komen weer terug. En bij het kriecken van de dag zingen ze allemaal door elkaar om een vrouwtje te lokken of een territorium af te bakenen. Je moet echt een kenner zijn om al die zangertjes afzonderlijk te benoemen. Ieder vogeltje zingt zijn eigen lied, maar niet heus. Er zijn er bij die nemen ook een deel van het liedje van andere zangers over. De spotvogel aapt wel vijftientig andere soorten na, en doet er kleine stukjes eigen zang tussenin.

Ik wens alle zangertjes een goed broedsucces zodat we elk jaar weer getrakteerd worden op hun ochtend concerten. Het is waar: de morgenstond heeft goud in de mond (snavel).

Jan Bus

December 2021